

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 KBH K

Den 5. maj 2021

Høringsvar: forordning om en europæisk tilgang til kunstig intelligens

Dansk Erhverv fremsender hermed hørings svar til EU Kommissionens forslag til forordning om en europæisk tilgang til kunstig intelligens.

De overordnede bemærkninger, der er vigtigst at fremhæve, er, at forslaget bruger en uklar og uhensigtsmæssig definition på kunstig intelligens (AI), og der bør skelnes yderligere mellem, hvordan AI anvendes. Derudover åbner forslaget i vid udstrækning for brug af delegerede retsakter, hvilket øger usikkerheden for de virksomheder, lovgivningen rammer, da fx definitionen på, hvad der er AI, kan ændres. Det bemærkes videre, at en stor del af de problemer, forordningen er sat i verden for at løse allerede er (eller burde være) dækket under anden regulering. Dermed er bedre håndhævelse af de eksisterende regler en genvej til at mitiggere nogle af de risici, Kommissionen søger at adressere. Heri ligger også, at der er nogle handlinger, hvor lovligheden ikke bør afgøres af, om det er en maskine, der udfører dem eller et menneske (jf. eksempler nedenfor).

Generelle bemærkninger

Ift. det første punkt bemærkes det, at Annex I c inkluderer ”*Statistical approaches, Bayesian estimation,...*” – dvs. ganske almindelige statistiske værktøjer og metoder til sandsynlighedsberegning. Med så bred en definition er der et helt utroligt stort antal databehandlingsværktøjer, der risikerer at falde ind under lovgivningen, som ret beset intet har at gøre med kunstig intelligens. Derudover vil en bred definition betyde stor usikkerhed for mange softwareudviklere m.fl.

I forslaget skelnes til formålet og konteksten for anvendelse af AI, men der kan med fordel tilføjes endnu en dimension, som kan bruges til at holde en lang række anvendelsesområder udenfor *scope* af det pågældende forslag. Der bør skelnes mellem algoritmer, der er designet til at kunne træffe beslutninger og de mange andre måder forskellige AI-teknologier anvendes på. Fx har AI-baserede modeller erstattet logiske algoritmer til formål såsom at bestemme et objekts placering i et rum, og bruges også bestemmelse af *peaks* i et signal som erstatning for *peak-to-peak* modeller. Denne form for AI har dog ikke en besluttende eller beslutningsunderstøttende karakter og vil derfor med al sandsynlighed ikke føre til uforudsete eller uønskede konsekvenser.

Forordningen åbner for, at Kommissionen med delegerede retsakter kan tilpasse både *scope* for reguleringen samt krav til virksomheder. Dette øger usikkerheden og Dansk Erhverv er generelt af den holdning, at delegerede retsakter bør anvendes mindst muligt.

Nogle af de problemer, forslaget skal løse, er allerede klart ulovlige. EU Kommissionen har ved præsentationer af forslaget brugt en række farverige eksempler. Som eksempel på AI, der udnytter udsatte grupper (Title II, art. 5b) bruges en dukke, der med en integreret stemmeassistent opfordrer børn til at udføre farlige handlinger. Uanset om denne stemmeassistent har en AI-komponent eller blot er en "uintelligent" optagelse, som ved faste intervaller afspiller en opfordring til at indlade sig på handlinger med stor risiko til at skade sig selv eller andre til følge, har vi en klar formodning om, at dette allerede er dækket af produktsikkerhedsdirektivet og/eller særregler for legetøj – og ellers burde det under alle omstændigheder være det.

Et andet eksempel fra selv samme præsentationsmateriale vedrør subliminal manipulation (Title II, art. 5a). Eksemplet er en chauffør, der udsættes for en lyd udenfor det menneskelige høreregister, som påvirker vedkommende til at køre i længere perioder, end det er sundhedsmæssigt forsvarligt. I eksemplet bruges AI til at kalibrere den nøjagtige frekvens/toneart, som er optimal ift. formålet om at presse chaufføren til at køre længere. Her kan man spørge sig selv, om denne praksis er ønskelig, såfremt kalibreringen af den konkrete toneart ikke sker ved hjælp af AI, men foretages af mennesker.

Disse eksempler er ikke en del af lovforslagets tekst, men har fremgået på flere præsentationer givet af ledende medarbejdere i Kommissionens ansvarlige enhed. Eksemplerne tjener til at understrege, at Kommissionen enten er i færd med at regulere områder, som allerede er dækket under anden lovgivning, eller at man fra Kommissionens side er lidt uklar på, hvad formålet med forordningen rent faktisk er. Derfor mener Dansk Erhverv, at der med fordel kan arbejdes på at skabe større klarhed om forordningens intention og formål. Her kan en mere hensigtsmæssig definition på AI være et godt skridt på vejen, ligesom flere (og bedre) eksempler vil tjene til at styrke forslaget.

Specifikke bemærkninger

Præambel

(44): Det bemærkes, at datasæt til træning, validering og test af AI-systemer pålægges krav om at være "free of errors", hvilket synes mildest talt usandsynligt. Dansk Erhverv støtter for så vidt intentionen om høj datakvalitet, som er fri for bias og er repræsentativ, men med de meget store datasæt, der kræves for at kunne træne algoritmer, vil det være enormt tidskrævende og ressource-tungt at skulle sikre, at der ikke er en eneste fejl i datasættet.

(66): I dette afsnit nævnes "AI systems that continue to 'learn' after being placed in the market", som en særskilt kategori af kunstig intelligens. Dette understreger behovet for en klarere forståelse af, hvad AI dækker over, da netop evnen til at imitere menneskelig læring og optimering ift. opgaveløsning er en del appellen ved at bruge AI-systemer. Derudover er der uklarhed ift., hvornår et højrisiko AI-system skal revurderes. I teksten hedder der "whenever af change occurs which may affect the compliance of the regulation", men om dette fx også kan komme til at gælde ifm. softwareopdateringer el. lign. synes ikke afklaret.

Title I

Artikel 2, 2. En række produkter, hvor højrisiko AI indgår som komponent er kun omfattet af forordningens artikel 84 (bl.a. køretøjer). Dette bør udvides til at gælde for alle eksisterende produkt-direktiver m.v., da den nuværende opdeling, hvor nogle kategorier af produkter både reguleres af sektorspecifik regulering og den nye AI-forordning, giver anledning til regulatorisk overlap, uigen-nemsigtighed og usikkerhed for virksomhederne.

Title II

Artikel 5, 1.

- (a) Med paragraffen forbydes subliminale teknikker, der bruges til at manipulere personer for i væsentlig grad at ændre deres opførsel med fysisk eller psykologisk skade til følge. Som vist i eksemplet ovenfor, er det ikke helt klart, hvordan den type manipulation ser ud i praksis. Der er derudover nogle udfordringer med ordvalget, da der er for meget mulighed for fortolkning. Farve- og ordvalg i reklamer udnytter også associationer i vores underbevidsthed og kan som sådan siges at være subliminal manipulation.
- (c) Det bemærkes, at dette forbud kun gælder "*general purposes*" (jf. præambel 17). Det bør fremgå af forslaget, at myndigheder dermed ikke er forment mulighed for at bruge AI til at lave forudsigelser over borgere eller grupper af borgere. Det skal blot ske med et klart formål og data indsamlet med dette formål for øje. Forbuddet er dog forsåt uhensigtsmæssigt, da der kan ligge store fordele både for den enkelte borger og for myndighederne ved at bruge data mere proaktivt til at sørge for, at borgere får tilbud og information fra det offentlige, som er relevant for vedkommende.

Dansk Erhverv er til dels enige i, at der kan være brug af AI, som strider mod vores europæiske værdier og rettigheder. Men i artikel 5 forbydes anvendelse af kunstig intelligens i tilpas brede træk til, at det kan hindre os i at bruge det potentiale, der ligger i teknologien, til gode formål.

Title III

Artikel 7, 1. Giver Kommissionen beføjelse til at udvide listen med højrisiko AI i Annex III, hvilket fører til større usikkerhed for virksomheder.

Artikel 10, 3. Stiller krav om komplette og fejlfri datasæt til træning, validering og test af højrisiko AI. Dette krav vil medføre betydelige administrative byrder for virksomheder og kan reducere muligheden for innovation og afprøvning af nye løsninger.

Artikel 11, 1. Stiller krav om, at teknisk dokumentation bør være opdateret ("*Shall be kept up-to data*"). Her vil det være hensigtsmæssigt at have klare rammer for, hvor ofte materialet skal opdateres for at leve op til dette krav.

Artikel 11, 3. Giver Kommissionen mulighed for at udvide kravene til teknisk dokumentation i Annex IV ved delegeret retsakt. Dette medfører større usikkerhed for virksomhederne.

Artikel 14, 4.

- (a) Det vil være vanskeligt for udviklere, leverandører og forhandlere at sikre fuld forståelse for kapacitet og begrænsninger ved et givent AI-system hos den person hos brugeren, der har ansvar for *human oversight*. En del af dette ansvar bør pålægges brugerne, ligesom det understreger behovet for investeringer i uddannelse, kompetence- og vidensløft i befolkningen efterhånden som flere medarbejdergrupper skal bruge forskellige former for AI i deres daglige arbejde.

Artikel 15, 3. Det er fornuftigt, at der stilles krav til resiliensen i højrisiko AI-systemer, men der vil altid være en mulighed for, at der opstår fejl el. lign., når systemet interagerer med mennesker. Det er ikke muligt at lave systemer, som er fuldstændigt sikrede mod fejl 40-hændelser, og derfor er investeringer i uddannelse – som nævnt ovenfor – vigtige for at reducere denne type risiko.

Artikel 11, 1. Det vil være hensigtsmæssigt med flere templates og/eller eksempler. Det gælder både systemer til kvalitetstjek i den pågældende artikel, men kan også udvides til at omfatte fx teknisk dokumentation m.v.

Title IV

Artikel 41, 1. For at udføre *conformity assessments* vil der være behov for fælles standarder og specifikationer, der i dag ikke eksisterer. Forslaget giver Kommissionen opgaven med at implementere disse. Dansk Erhverv mener, det vil være bedre, hvis denne opgave blev løst i de regulatoriske sandkasser, da det vil være en ny tilgang til regulering af tech, og det vil give en mere permanent og veldefineret rolle til sandkasserne, der i øjeblikket er en *add on* i forslaget.

Title V

Artikel 53 Dansk Erhverv støtter ideen om at bruge regulatoriske sandkasser for at give bedre vilkår for innovation. Vi mener dog, at dette bør følges af medfinansiering fra EU-budgettet og andre incitamenter, så det sikres, at der på tværs af medlemsstaterne etableres et tilstrækkeligt antal sandkasser.

Artikel 55 Dansk Erhverv ser positivt på forslagene om at understøtte SMV'er.

Ift. stk. 2 bør der fastsættes en grænse (fx målt på antal medarbejdere eller omsætning), så de mindste virksomheder og iværksættere fritages helt for at betale gebyrer og lignende ifm. forordningens krav om *conformity assessments* m.v.

Title VI

Artikel 57, 4. Fremfor at bruge formuleringen om, at Rådet kan inviteret eksterne eksperter og observatører til sine møder, mener vi, det bør være en forpligtelse at inddrage relevante interessenter i møderne.

Title IX

Artikel 69 Dansk Erhverv bakker generelt op om initiativer båret af frivillighed, der kan bruges til at promovere en ansvarlig tilgang til digitalisering – herunder kunstig intelligens. Her bør Danmark

søge at integrere eksisterende indsatser fx D-mærket og evt. søge at bruge forordningen som en løftestang for at udbrede mærkningsordningen til resten af EU.

Title X

Artikel 71 Bødestørrelsen på 30.000.000 EUR eller 6 pct. af virksomhedens globale omsætning for brud på artikel 5 virker unødvendigt højt. Det lægger to procentpoint oveni rammen for GDPR-bøder og kan være en medvirkende faktor til, at virksomheder helt fravælger at udvikle og levere kunstig intelligens til skade for europæisk vækst og innovation.

Title XII

Artikel 83, 2. Dansk Erhverv støtter forslaget bestemmelse om ikke at omfatte AI-systemer, der allerede er bragt til markedet forud for forordningens ikrafttræden, såfremt der ikke sker væsentlige ændringer i systemernes design eller formål.

Dansk Erhverv står gerne til rådighed ift. uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen,

Christian von Stamm Jonasson

Erhvervspolitisk konsulent